

Iedereen heeft het recht om als onschuldig te worden beschouwd totdat het tegendeel is bewezen

Het vermoeden van onschuld is een fundamenteel recht in de strafrechtspleging. Toch wordt dit recht in vele Europese landen ondermijnd door vooroordelen, vooringenomenheid en praktijken als het in handboeien tonen van verdachten, zoals blijkt uit het meest recente rapport van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA). Het FRA roept de lidstaten van de EU op de rechten van alle verdachten ongeacht hun achtergrond te eerbiedigen.

"Elke verdachte heeft het recht om als onschuldig te worden beschouwd totdat een onafhankelijke rechter het tegendeel heeft vastgesteld. Onze diepgewortelde vooroordelen en dingen die we zien of lezen, kunnen echter van invloed zijn op onze perceptie van schuld," zegt FRA directeur [Michael O'Flaherty](#). *"De lidstaten van de EU moeten doeltreffende maatregelen toepassen om het recht van alle verdachten op een eerlijk proces en gelijke toegang tot de rechter te waarborgen."*

In het FRA-rapport over het [vermoeden van onschuld en aanverwante rechten – professionele perspectieven](#) wordt onderzocht hoe de EU-landen het recht om voor onschuldig te worden gehouden, het recht om te zwijgen en het recht om bij het proces aanwezig te zijn in de praktijk toepassen. Het FRA brengt in kaart welke problemen zich bij het waarborgen van die rechten voordoen en roept lidstaten op tot het volgende:

- **behandel alle verdachten gelijk** – zorg ervoor dat het vermoeden van onschuld op alle verdachten van toepassing is. Dit vermoeden moet gelden ongeacht hun etnische achtergrond, maatschappelijke status of gender. Vooringenomenheid en vooroordelen onder politiefunctionarissen, juryleden en rechters moeten worden voorkomen door duidelijke regels en de nodige opleiding. Overheden moeten diversiteit onder beoefenaars van juridische beroepen bevorderen;
- **beperk het gebruik van vrijheidsbeperkende middelen zoveel mogelijk** – zorg ervoor dat verdachten niet onder toepassing van vrijheidsbeperkende middelen aan het publiek worden getoond, zoals in handboeien of in een glazen kooi in de rechtszaal, behalve in gerechtvaardigde gevallen. De media moeten verdachten kunnen fotograferen zonder dat deze aan vrijheidsbeperkende middelen zijn onderworpen;
- **zorg voor evenwichtige bevoegdheden** – de strafvervolgingsautoriteiten hebben vaak ruimere bewijsgaringsbevoegdheden dan de verdediging. De verdediging moet de autoriteiten kunnen verzoeken onderzoek naar specifieke omstandigheden in te stellen of cruciaal bewijs te verzamelen ten behoeve van de verdediging;
- **informeer verdachten over hun rechten** – zorg ervoor dat de politie verdachten informeert over hun zwijgrecht en hun recht zichzelf niet verdacht te maken. Eventuele bekentenissen die in strijd met dit recht worden verkregen, mogen niet als bewijs worden beschouwd;
- **respecteer het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht** – doe er alles aan om ervoor te zorgen dat verdachten bij hun proces aanwezig kunnen zijn.

In het rapport wordt ingegaan op de praktijken in negen EU-lidstaten met verschillende rechtstradities: België, Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Italië, Litouwen, Oostenrijk, Polen en Portugal.

De bevindingen zijn gebaseerd op interviews met 123 advocaten, rechters, openbare aanklagers, politiefunctionarissen en journalisten in die landen.

Vandaag publiceert de Europese Commissie ook haar rapport over de tenuitvoerlegging van Richtlijn 2016/343 betreffende het vermoeden van onschuld en het recht om in strafprocedures bij de terechtzitting aanwezig te zijn.

Neem voor meer informatie contact op met: media@fra.europa.eu / Tel. +43 1 580 30 653